

Příprava osob a techniky na provoz v zimním období

Zimní období je obdobím značně složitým, náročným, plným nečekaných nástrah a nebezpečí. Proto na zimní provoz musí být řádně připraveny i útvary ČSLA.

V podmínkách armády je základními řády stanoven pevný systém ošetřování bojové a jiné techniky a vedle ostatních druhů ošetření zahrnuje i přípravu na zimní provoz. Největší starosti v zimním období nám způsobuje teplota pod bodem mrazu, sněh a náledí, které mají zásadní vliv na techniku řízení vozidel. Nízká teplota má vliv na rychlost spouštění motoru, na pokles kapacity akumulátorů a může (pokud jsme podcenili práce spojené s přípravou na zimní provoz) způsobovat zamrznutí náplní chladičů, převodů, brzd apod. Sněh a náledí mají vliv na techniku jízdy (zvyšují nebezpečí smyku a 6 až 7X prodlužují brzdné dráhy vozidel), protože se snižuje přilnavost pneumatik a kolejových pásů k vozovce (tzv. „koeficient adheze“). Všechny tyto vlivy je nutné brát v podmínkách ČSLA daleko vážněji, neboť si musíme se vši odpovědností uvědomit, že naši řidiči jsou v podstatě začátečníky, i když už jsou před skončením základní služby.

Připravu techniky na zimní provoz jsme ve srovnání s obdobím před 20 lety značně zjednodušili. Přesto ji však nemůžeme podceňovat. Stejně tak nemůžeme v žádném případě podcenit přípravu lidí (nejen řidičů), parku a parkového zařízení. Všechny tyto subjekty rozhodují o bojové pohotovosti a provozní spolehlivosti tankové a automobilní techniky při provozu v zimních podmínkách. Z hlediska zajištění maximální bojové pohotovosti a vysoké

provozní spolehlivosti musíme proto při organizování, plánování a kontrole stavu připravenosti trvat vždy na důsledném a technologicky správném uskutečnění všech akcí, úkolů a prací spojených s přípravou na zimní provoz.

Hlavní opatření k zimnímu provozu parku zabezpečujeme ve stanovenou dobu, ale park a jeho zařízení udržujeme v provozuschopném stavu neustále. Přípravu parku na zimní provoz můžeme částečně zkrátit jeho pravidelným (denním) běžným udržováním a při parkových a hospodářských dnech.

Pouze pravidelná a systematická práce s podřízenými v oblasti zvyšování jejich technické připravenosti, zejména praktické znalosti a zručnost, může vést k úspěchu při zajišťování připravenosti lidí na zimní provoz. Jen u těch jednotek a útvarů, kde je vytvořen pevný systém a technika je ošetřována ve stanoveném rozsahu a určených lhůtách, je zajištěna maximální bojová pohotovost a nepřetržitá provozní spolehlivost. V průběhu zimního období musíme ošetřovat techniku i za ztížených podmínek (zima, mráz, krátké dny apod.), v potřebném rozsahu a kvalitně. Opomenutím této zákonitosti můžeme 1 až 2 měsíce řešit otázky velké nepojízdnosti, zejména u provozní techniky, a budeme mít problémy s plněním úkolů bojové a politické přípravy a se zabezpečováním bojové pohotovosti.

Přípravu na zimní provoz zabezpečujeme tak, jako všechny ostatní druhy ošetřování techniky. K přípravě útvarů na zimní provoz vytvářejí nadřízené štáby (divize, armáda i okruh) časové, organizační a

materiální podmínky. Kromě toho je nutné činnost jednotek a útvarů operativně řídit, kvalifikovaně kontrolovat, přijímat opatření k odstranění nedostatků a pravidelně objektivně hodnotit. Příprava na zimní provoz je výsledkem úzké spolupráce a družného úsilí velitelů, politických orgánů, štábů a technických funkcionářů.

Rozhodující povinností velitelů útvarů a jednotek je jejich dokonalá znalost techniky a péče o to, aby podřízení tuto techniku dokonale ovládali. Toho dosáhneme dobře organizovanou a pravidelnou přípravou, při které je nutné soustředit hlavní úsilí na zvládnutí praktických prací spojených s ošetřováním a běžnými opravami. Současně nesmíme podceňovat otázky materiálního zabezpečení a bezpečnost práce. Tato činnost má trvale platný charakter.

Při přípravě na zimní provoz musíme předem uskutečnit řadu činností, abychom kvalitně a včas splnili tento úkol. Nejprve podrobně a objektivně zhodnotíme stav techniky, vycvičenost (připravenost) jednotek a stav parku. Při tom hodnotíme také ulouženou techniku a její řidiče. Kontroly techniky a parku se zúčastní podřízení velitelů, techničtí a odborní funkcionáři druhů vojsk a služeb. Při kontrole parku prověřujeme i protipožární bezpečnost a ochranu.

Výsledky kontrol a zhodnocení projednáme s podřízenými veliteli a upřesníme další postup práce. Rozhodneme, co uděláme sami a o co požádáme nadřízeného (pomoc jeho silami a prostředky). K odstranění nedostatků využijeme každodenní ošetřování, parkové a hospodářské dny, výcvik, dobu, kdy technika a řidiči čekají na další využití apod. Předpokladem efektivního využití času a sil je dobrá organizace práce, její kontrola a úplné materiální zabezpečení.

Velitelé musí podřízeným vytvářet pro plnění úkolů na technice nebo v parku potřebné podmínky. Není-li práce dobře organizována a materiálně zabezpečena, trvá nejméně dvakrát tak dlouho. Právě v tom mají velitelé se svými štáby rozhodující úlohu. Nemůže být nic horšího než to, když voják nevědí, co mají dělat, nebo když to sice vědí, ale neznají jak nebo čím to mají udělat.

Po postupném zjištění a odstranění nedostatků na technice a v parku a po kontrole jejich odstranění přistupujeme k přípravě techniky na zimní provoz. V této době neplánujeme žádné jiné zaměstnání, u techniky jsou všichni velitelé, technici, řidiči i osádky. Ve vyhrazeném čase je nutné splnit práce stanovené odbornými předpisy. Zde je velmi důležitá organizace prací a jejich průběžná kontrola bezprostředně po ukončení jednotlivých operací. Tato kontrola není samoúčelná. Je jednou z nejdůležitějších a rozhodujících činností velitelů a techniků. Zkontrolujeme-li po každé operaci její kvalitu, máme záruku, že při závěrečné (výstupní) kontrole nebudou zjišťovány závady a že celý postup přípravy techniky na zimní provoz nebude nutné opakovat. Průběžnou kontrolou šetříme čas, práci podřízených a zabezpečujeme kvalitu práce. Při organizaci práce má kromě kontrol významnou úlohu i pravidelné a objektivní zhodnocení, při kterém posuzujeme také socialistickou soutěž. Před jejím vyhlášením pečlivě zvažujeme kritéria z hlediska reálné možnosti jejich vyhodnocení.

Po ukončení přípravy techniky přichystáme park a parková zařízení k zimnímu provozu. Hlavní pozornost věnujeme:

- protipožárnímu zařízení,
- rozvodu elektrického napětí a konzervátoru,
- připravenosti prostředků k zajištění sjízdnosti komunikací v parku,
- připravenosti prostředků k odklizení sněhu z přístřešků a komunikací,
- nabíjecí stanici.

Přípravou na zimní provoz jsme vytvořili podmínky k zajištění bojové pohotovosti a připravenosti osob, techniky a parku v zimě. Na tom, jak zahájíme toto období, do značné míry závisí úspěšné plnění úkolů. Nemůžeme však spoléhat, že oobřím zahájením bude spolehlivost techniky zabezpečena v celém zimním období. Nebudeme-li techniku kvalitně ošetřovat ve stanovených intervalech a rozsahu, může se stát, že celou zimu budeme v bojové pohotovosti a připravenosti zastávat. Může se nám také vymstít, zanedbáme-li nebo podceníme-li technickou přípravu.

V článku jsem uvedl některé zkušenosti z přípravy osob, techniky a parku na zimní provoz, které mohou velitelé využít při organizaci, řízení, kontrole a materiálním zabezpečení přípravy na zimní provoz. Plněním úkolů jednotlivých období přípravy ve všech třech oblastech (osoby, technika a park) i správnou činností v průběhu celého zimního období, významně přispějeme k zajišťování nepřetržitě a vysoké bojové pohotovosti a provozní spolehlivosti ve výcvikovém roce 1984/1985.